

LUD KATOLICKI

NACZELNY ORGAN POLSKIEGO STRONNICTWA KATOLICKO-LUDOWEGO.

TYGODNIK

Kosztuje w Polsce na IV. kwartał 500 Mk.
W Ameryce na cały rok . . . 2 dolary
W Australii na cały rok . . . 10 koron
Telefon Nr. 3012.

głoszący sprzeciw ludu katolickiego.
Wychodzi na każdą niedzielę.

Adres Redakcji i Administracji:
KRAKÓW, ULICA ŚW. FILIPA L. 17.
Ogłoszenia na jeden wiersz pol. 200 M. w tekście 300 M.
Konto ciekowe w P. M. O. Nr. 140.238.

HASŁO NASZE: „KATOLICKA POLSKA!“

Stronnictwo księzo - pańskie.

Naszym Stronnictwem to się naprawdę sam Pan Bóg opiekuje i tak jakoś dziwnie wszystkimi sprawami kieruje, że poleki lud sam ze siebie, nawet bez żadnej z naszej strony agitacji, przekonał się musiał, czym jest Stronnictwo Katolicko - Ludowe. Nie jeden uczciwy ludowiec, któremu się gospodarka Piastowców, Stapińszczyków, Tugutowców nie podoba, chętnieby do Str. K. Lud. przystąpił, ale wstrzymywało go to jedno, co od wrogów tego Stronnictwa słyszał, że S. K. L. to stronnictwo księzo - pańskie.

Ten jeden bowiem tylko zarzut ludowcy ciągle powtarzają, czego innego chwycić nie mogą.

Zadnego majątku nasz posłowie w Sejmie nie zrobili, bronili zawsze najważniejszych interesów ludowych. Z tego więc powodu żadnego zarzutu nikomu nam zrobić nie mógł.

Ale na taki zarzut jako „Księzo Pańskie“ Stronnictwo to trudno bardzo było tak namiętnie udowodnić, że to nieprawda.

Aż oto sama ze siebie ta obrona przyszła.

Wiadomą bowiem jest rzeczą, że w ostatnich czasach bardzo gorącym trybem poważnej części Duchowieństwa Krakowskiej i Przemyskiej Diecezji było połączyć się przy wyborach z Nar. Demokracją rzekomo dla uniknięcia rozbiła się głosów i połączenia się wogóle wszystkich uczciwie myślących ludzi. W tym to celu Księża Biskup Krakowski, jakkolwiek do żadnej partii politycznej nie należy, pozwolił postawić się na liście senatorowskiej Chrz. Zw. J. N., którym władzowi Str. Narodowej Demokracji rządzą. Gdyby więc prawdą było, jak to ludowcy o nas mówią, że „Księża Stronnictwem Katolicko-ludowym rządzą“ — że „na księżym pańsku“ chodzimy, to byłoby już dawno pod takim naporem do złączenia się naszego z Narodową Demokracją przyszło.

A tymczasem stało się inaczej zupełnie.

Z powodów, które we wstępnym artykule Ludu Katolickiego z 7.b.m. były wyszczególnione, musieliśmy pójść z nimi, dając tym dowód, że ani Duchowieństwo, ani żadne inne wpływy postronne Stronnictwem nie rządzą. Rządzi nim to, co ludowem Stronnictwem rządzić powinno — wola ludu i narodu, kierowana przykazaniami Bożymi.

Również jasne dowody mamy, że nie tylko „księżem“, ale i „pańskim“ stronnictwem nie jesteśmy.

Bo gdybyśmy tylko chcieli, mogliśmy mieć pańskich milionów kilkadziesiąt i więcej, byleby tylko wziąć na listy nasze poselskie rozmaitych panów.

Ala i tych panów u nas niema i tak długo ich nie będzie, póki panowie myślą będą, że tylko pieniędzmi można do ludu trafić.

Tam zaś, gdzie się pokażą przeciw naszym kandydatom listy konserwatystów pod firmą prawicy narodowej, awanturą się będziemy jak każde inne, bo nasz kandydat przed wszystkimi innymi wejść musi do Sejmu. Nie chodzi nam o samo Stronnictwo, nie jesteśmy ani partyjni, ani klasowi, — ale tak długo Polska będzie się rozpadać, tak długo interesa polskiego ludu nie będą zabezpieczone, póki nie będzie w Sejmie Stronnictwa silnego, opartego o takie zasady, jak Stronnictwo Katolicko-Ludowe. Bóg więc dał, że mogliśmy teraz przed całą Polską pokazać, że uczciwem, prawdziwie katolickim i ludowem jesteśmy Stronnictwem.

Wiedzą i czują to ludowcy doskonale — a w największy kłopot wprawia ich to, że ludowcy to, co nam zarzucali, sami popelnili, bo o tom wszyscy dzisiaj wiedzą, że między ludowcami, a panami konserwatystami targ odbył się wielki. Jawnym tego wyrazem jest choćby to, że pierwsze miejsce na liście ludowców w Województwie

Lwowskiem zajmuje nie kto inny, tylko konserwatysta prez. min. Nowak.

Właśnie kiedy przyszedł czas porachunku, kiedy lud ma zdecydować komu na 5 lat ma powierzyć losy Ojczyzny, całej i swej, ludowcy nie mogą już dalej kłamstwami lud bałamuć ani nie mogą nam nie zaznać, biorąc się do jakiegoś jeszcze sposobu, który im pozostał, biorąc się „do wyliczki i kija“.

Na każdym więc kiedy się pókiże nasz mówca, który broni prawdy i mówi prawdę, rozpoczyna się piękna wrzawa, na każdy więc odkomenderowana jest bojówka z kijami, gotowa do wywołania burdy i bicia.

Taka pańszczyzniana ale nie ludowa polityka ludowców, to nam tylko pomaga lepiej, jakżebyśmy najpiękniej nawet mówili. Bo lud, który na to wszystko nie odpowiada i odrzuca patrzy, doskonale czuje że co do te gwałty wyprawiają, coś przed ludem ukrywają, czegoś się boją i nie chcą, aby lud spokojnie i z rozumą mógł wszystkich mówców wysłuchać i wybrać następną jakąś na ich drogą.

Niezapominajmy — Katolicko — Ludowcy w tym ostatnim okresie walki wyborczej, że ten okres dla nas nie powinien być walką nienawiści. My z braćmi naszymi błędną się kijami nie chcemy i nie będziemy. My mówimy prawdę i tylko prawdę — pokazujemy nie — i jego źródło, ale bez złości i nienawiści. Niech środki, które chcemy osiągnąć nasze cele, będą równie szlachetne i wielkie jak wielkiem jest rzucane przez nas hasło „Katolicka Polska“. I będziemy pewni, że tą idąc drogą, wszystkie naprawdę katolickie i ludowe głosy na naszą padną stronę tj. przy obecnych wyborach do Sejmu i Senatu na numer 12.

Głosujcie tylko na listę nr. 12.

Sprawy wyborcze.

NASI KANDYDACI.

I. DO SENATU.

Województwo krakowskie.

1. OKTAW STANISŁAW DOSCHOT, wice-wojewoda ze Lwowa.
2. JÓZEF LORENC, inspektor szkolny z Krakowa.
3. JAN POTOCZEK, poseł, rolnik ze Świnarska.
4. BRONISŁAW SZUBA, prof. gimn. z Tarnowa.
5. STANISŁAW KWINTOWSKI, dyr. szk. i rolnik ze Świątek górnych.
6. FRANCISZEK KRAMARCZYK, były poseł, rolnik z Osieka.

Województwo lwowskie.

1. Ks. Dr KAZIMIERZ KOTULA, poseł, prof. Seminarjum duch. w Przemyślu.
2. Dr ROMUALD ROSŁŃSKI, inżynier z Przemyśla.
3. Dr FRANCISZEK STEPCZYK, dyrektor Centraln. Kasy Spółek roln. z Krakowa.
4. JÓZEF GDULA, kierownik szkoły z Niżankowic.
5. STANISŁAW FLISOWSKI, inżynier z Olszanicy pow. Lisko.
6. BRONISŁAW GREISS, kierownik szkoły w Rzochowie.
7. JAN POTOCZEK, poseł, rolnik ze Świnarska.

2. DO SEJMU.

OKRĘG Nr 42. Kraków powiat, Chrzanów, Oświęcim, Podgórze, Olkusz, Miechów.

1. Dr FRANCISZEK STEPCZYK, dyrektor Centr. Kasy Spółek roln. z Krakowa.
2. JAN SZYBOWSKI, rolnik i przemysłowiec ze Skawiny.
3. WŁADYSŁAW GAWINEK, rolnik z Cikuckiego.
4. FRANCISZEK ZIELIŃSKI, nauczyciel z Miechowskiego.
5. STANISŁAW KWINTOWSKI, dyr. szkoły ze Świątek górnych i rolnik.
6. WALERJAN BIGAJ, rolnik z Alwerni.
7. JAN WIERZCHOWSKI, rolnik z Olkuskiego.
8. KAZIMIERZ BIELENIN, rolnik z Oświęcimskiego.

OKRĘG Nr 43. Wadowice, Myślenice, Nowy Targ, Spisz - Crows, Żywiec, Biała.

1. FRANCISZEK MASŁANKA, poseł.
2. Ks. JAN MADEJ, poseł, proboszcz z Białki.
3. JÓZEF PAMUŁA, rolnik z wadowickiego.
4. JÓZEF KRUPIŃSKI, rolnik z bialskiego.
5. WINCENTY GUZIK, rolnik z myślenickiego.
6. Ks. JÓZEF BATKO, proboszcz z Frydychowic.
7. WINCENTY LISZKA, rolnik z nowotaraskiego.

OKRĘG WYBORCZY 46. Jasło, Ropczyce, Stryszów, Mielec, Kolbuszowa, Tarnobrzeg.

1. GREISS BRONISŁAW, nauczyciel z Rzochowa.
2. DR. SOKALSKI WŁODZIMIERZ, sędzia Sądu Najwyższego w Warszawie.
3. KONIECZKOWSKI KAZIMIERZ, stolarz w Strzyżowie.
4. ŚWISZCZ WALENTY, rolnik w Wawrzycach.
5. LACHMAN PAULIN, rolnik w Brzeżniamach.
6. PAJAK JOZEF, rolnik w Ostrawach tuszowskich.

OKRĘG Nr 43. Przemyśl, Dobromil, Sanok, Krośno, Brzozów.

1. Ks. Dr KAZIMIERZ KOTULA, poseł, prof. Seminarjum duch. w Przemyślu.
2. MARJAN BOHACZEK, dyrektor szkoły w Krośnie.
3. JAN KĘDZERSKI, kupiec i rolnik z Dynowa.
4. PIUS RUDAWSKI, rolnik, naczelnik gminy Kalwaria Pałacowska.
5. FRANCISZEK WOLCZAŃSKI, rolnik z Posady dolnej.
6. DYMITER CYBAŁKO, rolnik z Nakła.
7. MICHAŁ DEMBEK, budowniczy z Niżankowic.
8. PIOTR MAJCHER, poseł, prezes S. K. L., naczelnik gminy Chelmieć polski.
9. KAROL STAROŚCIAK, burmistrz z Niżankowic.
10. JAN POTOCZEK, poseł, rolnik ze Świnarska.

Kandydatów z innych okręgów, podamy w następnym numerze.

row" nie dawano wiary, o tem pisać nie będziemy. Wspomniemy tylko o tem, że główną cechą działalności p. starosty Doszota było uwolnienie powiatu od niewolnictwa ekonomicznego żydowskiej. Jako starosta nie dopuścił p. Doszot do tego, aby sławne baraki oświęcimskie, gdzie tyle tysięcy przebywało naszych braci uciekinierów, aby aprowizowali żydzi. Ale nawiązał stosunki z Komitetem Biskupim w Krakowie i stał biskupem sprawował żywność. Stworzoną przy starostwie Komisję aprowizacyjną zamienił p. Doszot na wielkie Towarzystwo Rolnicze, zakładając przy tem Towarzystwie ludową Spółkę handlową, kupując dla niej osobny budynek, Spółkę, która dziś obraca setkami milionów, dając w ten sposób zarobek chłopom, a nie żydom. To też nie dziw, że cieszył się p. Doszot niezwykłą i ogólną w powiecie a wszędzie sympatją. Nie lubili go oczywiście tylko żydzi, którzy podobno chcieli dać 100 (sto) milionów kor. na pożyczkę austriacką namiestnikowi Haynowi, byle tylko przeniósł z Oświęcimia „takiego starostę”.

P. Doszot pozostał jednak na stanowisku aż do upadku Austrii. W r. 1919 w listopadzie poszedł jako ochotnik w szeregi obrońców Lwowa przed nawałą Ukraińców, gdzie odznaczony został krzyżem obrony Lwowa z mieczami.

Jako wybitny znawca spraw gminnych i rolniczych, zostaje mianowany następnym zastępcą delegata Ministerstwa Rolnictwa w Krakowie, potem we Lwowie, gdzie współdziałał przy tworzeniu Inspektoratów rolnych. Tu jednak zetknął się z ludowcami, którzy go z tego działu pracy wygryzli. Być może, że zanadto im imponowała bezwzględna uczciwość p. Doszota. Jako doskonałego organizatora używa Rząd polski p. Doszota do zorganizowania Województwa lwowskiego, gdzie też p. D. pozostaje po dziś dzień na stanowisku szefa biura prezydjalnego, jako zastępcę wojewody.

Jako nawskróś wierzący katolik, był p. St. Doszot od dawna sympatykiem a w ostatnich czasach członkiem Stronnictwa katolicko-ludowego. Małom, ale bardzo charakterystycznym świadectwem, jak p. Doszot zapatruje się na stosunek religii katolickiej do polityki, jest choćby taki drobny fakt, że w biurach starostwa oświęcimskiego, a obecnie w województwie lwowskim, nakazał w każdej sali powiesić znak naszej św. wiary katolickiej, krzyż. To też żydowsko-ludowe piśmko lwowskie, t. zw. „Sprawiedliwość”, jako największy zarząd przeciw p. Doszotowi, przytacza w jednym z ostatnich numerów, że „jest to klerykał, który jest tak zacofany (!) iż w biurze województwa polskiego każe wieszać krzyż, a sam na swoim stoliku Matkę Boską i różaniec. Wszystkie zaś sodalicje (p. D. jest sodalisem) mają według informacji (żydowskiej) „Sprawiedliwości” co sobotę przyjmować Komunię św. na intencję pana wicewojewody”.

Śmiało i jasno stanowisko katolickie p. Doszota oceniła sama Stolica Apostoła, która na wniosek biskupa krakowskiego przesłała p. Doszotowi jako wysokie odznaczenie, order św. Sylwestra. Zarząd Stronnictwa katolicko-ludowego ofiarując p. Doszotowi pierwsze miejsce na liście senatorskiej w województwie krakowskim, kierował się tą myślą, że człowiek, który tyle dał w życiu dowodów prawdziwej miłości dla ludu nie w słowach, ale w uczynkach, że taki człowiek nie zawiedzie zaufania w nim pokładanego. Jako dobry katolik, uczciwy i spokojny z natury człowiek, a przytem wybitny znawca stosunków i potrzeb ludności rolniczej, będzie p. Doszot napewno dobrym obrońcą interesów ludowych w Senacie. Dlatego głosimy wszyscy na Nr. 12, Polskie Centrum, aby sobie w ten sposób zapewnić pewnego i fachowego przedstawiciela spraw ludowych w pierwszym polskim Senacie.

Kim jest p. Stanisław Doszot.

Na czele listy kandydatów naszego Stronnictwa do Senatu z okręgu Województwa Krakowskiego, umieściło Prezydium Zarządu Głównego S. K. L. p. Stanisława Doszota. Któż to jest ten p. Doszot? Ponieważ p. D. należy do tych ludzi, którzy jak to serce w cielu ludzkim pracują ciągle w ukryciu, dlatego niedziw, że niejednemu może się takie pytanie nasunąć. Nie każdy bowiem umie i nie każdy chce siebie samego reklamować i ogłaszać całemu światu to, co robi dobrego. Ale też ten brak osobistej reklamy jest dowodem wewnętrznej wartości katolika, stosującego w życiu przykazania Chrystusa, który w ukryciu, dla chwały Bożej i pożytku bliźnich pracować każe, a nie dla marnej chwały ludzkiej i gazetarskiej.

P. Stan. Oktaw Doszot, ur. w 1877. w Małopolsce, sprawował po ukończeniu nauk, od r. 1900 obowiązki urzędnika administracyjnego w b. Galicji. Po krótkim pobycie w Gorlicach,

plastykę przez 12 lat urząd starosty w Mielcu, gdzie tak zapisał się dobrze w pamięci tamtejszych chłopów, że do dziś dnia piszą o nim listy po różne porady. Przeniesiony do b. Namiestnictwa we Lwowie, obejmuje departament gminny, gdzie cały szereg zaległych spraw rozmaitych gmin przyspiesza i po myśli ludności załatwia. Po wybuchu wojny obejmuje kierownictwo bardzo trudnego do prowadzenia bo granicznego powiatu Oświęcimskiego. Wszyscy pamiętamy, jakie to wtedy panowały czasy, ile to ludność wzięta nacierpiała się po różnych powiatach, jeśli starosta chciał być tylko czarno-białym urzędnikiem w złotym kołnierzu. Nieleżne niestety były tylko wyjątki, gdzie starostowie byli ojcami dla powiatu. Do tych wyjątków należał bezspornie p. St. Doszot. Do dziś dnia ma jakby świeżo w pamięci ludność powiatu oświęcimskiego, ile dobrego w czasie wojny doznała od p. D. Ilu biedakom przychylił załatwienie reklamacje wojskowe, którzy mieli słuszne do niej powody, ale na brzęczący argument zdobyć się nie mogli — ile wdów i sierót otrzymało ze starostwa wsparcie, ile domiesieniom austriackich żandarmów strebę-

**ZADAJ WSZĘDZIE
LUDU
KATOLICKIEGO!**

„Zieloni“ złodziejaskowie.

Przywódców stronnictwa „Piasta“, którzy na każdym wieceu utęszają się z ludem, ogarnęła tak straszna gangrena moralna, że zdaje się do wyjątków należeć będzie ten, kto ma czyste ręce. Dzień w dzień gazety donoszą o szwindlach i macherkach, jakie pod pozorem „dobra ludu“ uprawiają różni przywódcy P. S. L.

W tamtym tygodniu gazety doniosły o oszukaństwach, popełnionych przez ludowca Dra Gagatek w związku inwalidów, następnie o aresztowaniu go i wypuszczeniu go na wolność za kaucją 5 milionów marek. Już sam fakt, że przedtem skromnym urzędnikiem, a obecnie ludowiec może złożyć 5 milionów kaucji, dużo daje do myślenia. Gagatek wykluczono ze stronnictwa. Podobno przywódcy nie chcieli się za niego ująć i to go skłoniło do napisania otwartego listu do Głównego Zarządu P. S. L. Posel Jan Dąbski otrzymał list, po którego przeczytaniu z pewnością nie wesół, zrobił minę. Umieszczony był ten list w „Kurjerze Porannym“ z 24. 9.: „Jestem Panu szczerze zobowiązany, że nie należę do spółki dojłdźarzy, gdyż w ten sposób przestanę być koźlem ofiarnym pana Witosa i ustana różne ataki, skierowane stale przeciw mnie w prasie, jedynie dlatego, ponieważ nieświadomi sprawy są przekonani, iż jestem zaufany pana Witosa i uważają mnie za spółnika nieuczciwych interesów różnych piastowców. Co więcej, zarówno w prasie, jak również sądownia ścigano mnie za interesy,

które robili piastowcy.

Przypominam panu tylko kartofle, pobrane przez zarząd stronnictwa P. S. L. w roku 1920 w urzędzie ziemniaczanym po 68 marek za 100 kg., które następnie z polecenia pana Witosa „Pion“ w Tarnowie sprzedawał po paskarskich cenach, na cele partyjne, za co już miałem dochodzenia sądowe, jakkolwiek i z tą i wogóle z żadną transakcją piastowców nie miałem nie wspólnego.

Cheąc być ścisłym, muszę wspomnieć, że tylko raz zająłem się interesami piastowców. Mianowicie wówczas, gdy pod kierownictwem pana Witosa zdefraudowano w „Pionie“ w Tarnowie chłopskie pieniądze, pożyczylem „Pionowi“ dolary, dla ratowania przed więzieniem dyrektora, który obecnie jest kandydatem piastowców i odgrywa zarazem pierwszorzędą rolę w tem stronnictwie.

Tyle narazie. O wszelkich sprawach pana Witosa i piastowców poinformuję Pana w niedługim czasie publicznie, aby wykazać, że jestem za uczciwym człowiekiem, aby należeć do takiego grona“.

Warszawa, 24 września 1922.

Z poważaniem: Dr. Jan Gagatek.

A teraz

POD SĄD CHŁOPSKIEGO ROZUMU

niech idzie ten list.

Czytajcie uważnie każde słowo!

Nie chce Dr Gagatek należeć do grona dojłdźarzy. Piastowcy paskują na skórze biednego chłopu i to czym? Nie perfumami,

nie brylantami, ale tem, co chłopu biednemu najbardziej dolega, jego głodem! Na ziemniakach, które może niejeden biedak byłby zjadł z łupinami. Tak to w praktyce wygląda miłość piastowców ku wyzyskiwaniu ludowi.

I co najsmutniejsze, to to, że się to dzieje pod okiem „ukochanego przywódcy ludu“, pana posła Witosa!!! Z jego polecenia sprzedawano ziemniaki po paskarskich cenach. Pod okiem pana Witosa zdefraudowano — czyli poprostu mówiąc —

SKRADZIONO CHŁOPSKIE PIENIĄDZE.

Aby zaś dyrektor „Pionu“ z Tarnowa nie dostał się do kryminału, pan Gagatek pożyczyl mu dolarów. Ten

dyrektor „Pionu“ — który jest kandydatem na posła Piastowców

powinien siedzieć

w kryminale!

Ladne stronnictwo! Brudy — brudy — złodziejstwo, oszukaństwo, paskarstwo, łotrystwo —

zwłastwo!

Lud osądzi tych „ukochanych“ cyganów i paskarzy przy wyborach. Pluje sobie w oczy ten, kto na takich kandydatów da choć jeden głos. — Aby nas uwolnić skórkę chłopską od tych pasożytów, głosować będziemy wszyscy na S. K. L., czyli na nr. 12.

Chłop z pod Tarnowa.

Czytelnicy i Czytelniczki „Ludu Katolickiego”, Zwolennicy i Przyjaciółki Stronnictwa Katolicko ludowego, Chcecie, aby Polska była katolicką?

Jeśli chcecie, to odetnijcie ostatnią kartkę tej gazety, potnijcie równo kartki z numerem 12, i rozdajcie je między swoich znajomych!

Te kartkę z Nrem 12, niech każdy i każda z Was oddaje 5 listopada, i 12 listopada do urny wyborczej.

Podobną kartkę z białego papieru, może sobie każdy sam zrobić i na niej napisać samą tylko liczbę: 12.

Jeśli pragniecie zabezpieczyć ludowi w Polsce prawdziwą wolność, a nie stracić przytem katolickiej wiary świętej

głosujcie wszyscy na nr. 12.

P. S. L. a socjaliści.

Czy dla przywódców ludowców nie pozostanie lubią na wszystkie czasy, że po zmartwychwstaniu Ojczyzny przedstawiciele polskiego ludu zapędzili na lewicę?

Polaki lud, ten, który przez cały czas nie woli nie dać się strąć Moskalom i szwałom, dziś widzi swych suwerenów z takimi partjami żydowsko-niemieckimi, jak socjaliści, jak taki ludowy oszust, jak Stapiński? I lud na to patrzy? I nie nie mówi, gdy jego przedstawiciele pluja ludowi swem postępowaniem w twarz?

Kiedy się ludu odezwiesz?

Odezwać się musisz! Bo patrz!

Co to jest lewica? Na niej zasiadają: Żydzi, Niemcy, komuniści, Okoń, Dąbal (obecnie w kryminale), wyzwoleńcy, i ci, którzy lewicy nadają ton — socjaliści.

A czego oni chcą?

Socjaliści głoszą bezbożność, bezreligijność. Zwalczają Wiarę św. na każdym kroku, chociaż w gębie mają słowa takie, że „religia jest rzeczą prywatną“, że „każdy może sobie wierzyć, w co mu się podoba“. Ale w gruncie rzeczy są najzacieklejszymi wrogami religii. Nie wienezysz? Czytaj!

1) „Chrześcijaństwo i socjalizm wykluczają się wzajemnie jak ogień i woda“ (Bebel: Chreśc. i socjalizm, str. 16).

2) „Być socjalistą, to znaczy być anty-chryścijańskim. Ostatecznie zwycięstwo socjalizmu jest możliwe tylko przez zgnębienie chrześcijaństwa“ (Lozinsky: Miesięcznik socjal. 1902, t. I, str. 180).

3) „Staliśmy zawsze na stanowisku, że wszelką religię, wszelkie wyznanie zwalczać należy“ — powiedział na zjeździe partyjnym w Hall socjalista Kautsky (Protokół zjazdu str. 190).

4) „Boga uznajemy za najwyższe zło i dla tego wypowiadamy Mu wojnę“. (Schall 5 czerwca 1871 r.).

5) Obowiązkiem socjalistów jest starać się o wykorzenienie wszelkie wiary w Boga“ (Vollmar w gazecie „Volkstaat“ z r. 1874, Nr. 25).

Czy tego pragniecie? Bracia Chłopi?

Nie chcemy przytaczać więcej bluźnierstw, by nie obrażać waszych uszu. I te starczą.

Socjaliści — lewica głoszą wolną miłość, t. zn. aby śluby kościelne usunięto, a kobieta była skazana z dziećmi na nędzę i poniewierkę.

Czy tego pragniecie, Bracia Chłopi?

Socjaliści-lewica głoszą zniesienie prawa własności, tak, żebyś nie miał nawet tego kawałka ziemi, jaki po swoim ojcu odziedziczyłeś, tylko, żeby to należało nie do ciebie, lecz do „państwa“.

I czy tego pragniecie, Bracia Chłopi?

Socjaliści-lewica z żydami i Niemcami występują przeciw zdrowej części narodu, jak to miało miejsce przy ostatnim przesileniu gabinetowem. Obalili gabinet Korfanteo, który jest synem robotnika-górnika, okrzykli go złodziejem, zbójcą i t. d., dlatego tylko, że Korfanti miał silną rękę i nie pozwoliłby rozmaitym złodziejom okradać skarbu. Krzyczeli „reakcja“ — rykająca wszystkie żydy — szwabę, a z nimi — witosowcy i piastowcy.

Ci witosowcy dziś stają na lewicy i popierają taki program, jaki przeczytaliście. Czy tego chcecie?

Odpowiedźcie Bracia Chłopi na to przy wyborach, głosując wszyscy na Stronnictwo Katolicko-Ludowe, na numer 12.

P. Kos.

Ruch przedwyborczy w Mieleckim.

ŚLAWEŃNI KANDYDACY LEWICY.

Choć zimno już i mroźno, mimo to na piaszystej mieleckiej ziemi rodzą się kandydaci jak grzyby po deszczu. A co jeden to się lepiej na posia nadaje.

Piastowcy wysuwają Tomasza Bika, 40-morgowego gospodarza i pisarza gminnego z Młocochowa, spółnika Kremy w sprawie kolejki jaślańskiej. Kwalifikacje na posia piastowego ma, bo potrafi jako tako na pismo ze starostwa odpowiedzieć, więc w stawianiu interpelacji może dorównać nawet Krempie, łajdactwa umie tuszować, czego niedawno dał dowód, a innych krętałów i gesztów na wielką skalę nauczył się wkrótce w szanownym towarzystwie Witosy i spółki.

Kto woi jednak, co będzie z tą kandydaturą Bika, bo kanalarze jeździli do „Piasta“ do Krakowa, a stamtąd do Rzeszowa, by wzgardzonego p. inż. Haładeja koniecznie na listę piastowców wsadzić. Nieśmiertelny ten kandydat poszedł i na zgromadzenie stapińszczyków, w roli kandydata, ale znów padł, otrzymawszy zaledwie cztery głosy.

Z partji Stapińskiego kandyduje „stary cygan“ Krempa. Przed tamtymi wyborami obiecywał on chłopom, że jeśli go wybiorą, to nie będą płacić podatków, bo rząd ma od tego maszynę, żeby wciąż były nowe pieniądze, a resztą podatki będą płacić tylko ci, co mają złoć w zębach i ładnymi wózkami jeżdżą, dalej obiecywał, że sól, nafta, tytoń będzie zadarmo itd. Wprawdzie nie udało się mu takiego raję zaprowadzić, ale położył i tak rzetelne zasługi około chłopskiej sprawy, bo wyduśił jeszcze dawniej z chłopów wiele grosza na pożyczki austriackie, przyczynił się do powstania kolejki jaślańskiej, która odebrała chłopom zarobek, a najważniejsze to, że unie chłopów tumanić i cyganić. Prawda, chwali się jeszcze, że ministrowi austriackiemu wymalował żarna i o tych żarnach z nim rozmawiał, chyba na migi, bo po niemiecku pono w ząb nie umie. To ma być jedna z największych jego zasług.

„Najsprawiedliwszym“ jednak posłem z Mielca będzie Marcinek. Któż w Mielcu nie zna Marcinka i obnoszonej na dragu jego sprawiedliwości? Z malarza pokojowego stał się podczas wojny handlarzem drzewa, potem szynkarzem i t. d. Obecnie kaptuje sobie zwolenników kielbasą wyborczą i wódką. Chce podobno kandydaturą swoją zrobić przynajmniej rozgłos swój karczmie. Cel wcale szlachetny. Jako malarz, handlarz i szynkarz stanowczo powinien być wybrany na posia, bo mógłby w nowym gmachu dla senatu pokoje taniej wymalować, spłócić leśną ożywieć, w bufecie sejmowym byłby wybitną siłą, nadto mógłby jako fachowiec zasiadać w wielu komisjach, np. sztuki, walki i alkoholizm, no i walki z paskarstwem, czy też lichwą.

Wlecie co? Nawet Okoń zjechał kiedyś do Mielca gardłować za Gunią z Chrzastową, który mu miał złożyć grube miliony na to, by go popierał i na swej liście umieścił.

Mieszczanstwo naszego okręgu przemysłowego długo nad tem, do kogoby się przyczepić nie mogąc się jednak zdecydować, postanowiło zgłosić własną listę, na której figuruje p. Hupka dlatego, że obiecał zapłacić wszystkie rachunki wyborcze. Także genialny pomysł. Stawiać na liście mieszczańskiej zacieklego enkaenistę, który sobie w razie wyboru pójdzie do D. U. P. (Demokrat. Unji Państwowej), a miastem pokaże figę.

Jeśli przeto chcemy ratować honor chłopamieszczanina-obywatela polskiego, to głosujemy solidarnie na listę S. K. L. Nr 12, nie zważając na żadne lewicowe intrygi, na żadne oszczerstwa, bo inaczej smutną Ojczyznę i sobie zgoliemy przyszłość!

Niekandydat.

Ks. Zygmunt Męski.

Dirzymujemy następujące pismo:

Szanowna Redakcjo!

W interesie naszego Stronnictwa proszę o łaskawe wydrukowanie następującego wyjaśnienia w „Ludzie Katolickim“.

W nr. 40 Piasta z dnia 1. b.m. str. 13, pojawiła się korespondencja p. t. „Ks. Zygmunt Męski“, której autor jest mylnie poinformowany. Stwierdzam, że należę do S. K. L. i do Zarządu głównego tegoż Stronnictwa, że Stronnictwo chciało mnie postawić na pierwszym miejscu na liście swojej w okręgu Jasło — Tarnobrzeg, że mimo usilnych nalegań ofiarowanej kandydatury sam nie przyjąłem, przyczem zapewnilem, że mimo niekandydowania najusilniej wszędzie i zawsze Stronnictwo i jego Kandydatów popierać będę i popieram. Nadane mi w korespondencji miasto „przyjaciel ludu“ odpowiada moim najczystszyemu intencjom i zawsze się nim chlubić będę.

Z wysokim poważaniem

Ks. Zygmunt Męski, proboszcz w Dembowcu m.p.

Obrobne porady gospodarcze.

POTRZEEA DODAWANIA SOLI DO KARMY.

Gospodarze najczęściej nie uwzględniają dostatecznie potrzeby dodawania soli do karmy, niezbędnej do normalnego utrzymania organizmu zwierzęcego. Do dopięcia powyższego celu przyjąć należy, że na każde 100 kg. żywej wagi zwierzęcia, jest niezbędne 6 gr. soli kuchennej. Wiedząc o tej potrzebnej ilości, trzeba uwzględnić, że polarny dostarczane zwierzętom, za wierają już pewną ilość soli zawartą od rodzaju karmy, że zatem wedle rodzaju karmy, trzeba tylko dopełnić brakującą ilość soli. I tak n. p. 100 kg. siana zawiera około 250 gr. soli kuchennej, 100 kg. konieczyzny zawiera około 265 gr., 100 kg. słomy przeniecznej zawiera około 53 gr., 100 kg. słomy jęczmiennej zawiera około

106 gr., 100 kg. słomy owslanej zawiera około 210 gr., 100 kg. owsa zawiera około 3 gr., 100 kg. grochu zawiera około 6 gr., 100 kg. ziemniaków zawiera około 30 gr., 100 kg. buraków zawiera około 88 gr., 100 kg. liści buraczanych zawiera około 85 gr. soli kuchennej.

Powyzsze liczby jasno dowodzą, że karmiąc inwentarz ziemniakami lub ziarnem szczególnie trzeba pamiętać o dodawaniu barkującej ilości soli.

Stwierdzono, że kwinie tuczne, otrzymujące potrzebną ilość soli, w ciągu 4 miesięcy zyskiwały na wadze o 20 kg. więcej w porównaniu z innymi teje samej wielkości i jednakowo karmionymi, które nie otrzymywały potrzebnego dodatku soli.

Owca, dostając dziennie 12 gr. soli, w przeciągu 4 miesięcy ważyły o 7 kg. więcej, podczas gdy inne karmione tak samo, bez dodatku soli, ważyły więcej tylko o 5 kg.

W razie jeśli w karmie potrzebna ilość soli już się znajdowała, to dodatek soli, chociażby nie przyczynił się do powiększenia wagi zwierzęcia, ma wpływ dodatni na jego zdrowie, albowiem zmusza go do picia większej ilości wody, która do rozwoju organizmu i mleczności u krów widocznie przyczynia.

JAK GOIC ODSIEDZENIE I ODGNIECENIE CHOMONTOM.

Na odsiedzenie konia lub odgniecenie chomontem, zalecić można następujące środki:

1) Świeżo uszkodzenie okrywa się linaem płótnem, a następnie polewa się wodą białawą tak, aby ciągle było wilgotne. Rany zaś dawniejsze, celem oczyszczenia ich, szprycuje się kilka razy na dzień wodą z mydłem, a następnie zalewa się je płynem, złożonym z dwóch gramów kreozotu, pięciu gramów spirytusu i stu dwudziestu gramów wody;

2) Zranione miejsce posypuje się cienko sproszkowaną w miedzianą kawą paloną. Jeśli rana nie jest bardzo zaogniona, to zasklepią i goi się bardzo szybko pod owym proszkiem. Jeśli jednak rana nie otworzyła się jeszcze, a pokazała się puchlina, natenczas najlepiej obłożyć ją świeżo ukopaną darnią, a puchlina ustąpi w przeciągu jednej nocy.

„Przewodnik. Kółek Rolniczych“.

Głosujcie na listę
nr. 12.

Odezwa do organistów.

Zarząd Towarzystwa organistów wydał następującą odezwę do swoich członków:
Do PP. Organistów dyceezji krakowskiej, tarnowskiej, przemyskiej i kieleckiej.

Szanowni PP. Koledzy!

Nadszedł czas, gdzie skupić musimy swoje siły do pracy dla dobra Kościoła i Ojczyzny.

Stanąc musimy jak jeden mąż w szeregach stonistwa katolicko-ludowego i jako karni żołnierze iść w bój z wrogami ludu, z wywrotowcami iadu i porządku, z wrogami Kościoła i wiary katolickiej. Nadchodzą wybory do Sejmu. My organiści — jakkolwiek żal w sercu czujemy, że nasze słuszne postulaty nie zostały spełnione — nie tracimy wiary, bo słuszna sprawa wcześniej czy później zwycięży.

Idźmy od chaty do chaty i jednajmy sobie wyborców na listę stronnictwa katolicko-ludowego, które na okręg krakowski stawia naszego kolegę Jana Szybowskiego ze Skawiny rolnika i przemysłowca (organistę).

Popierajmy go wszystkimi siłami w okręgu krakowskim, usilnie też pracujmy w innych okręgach i dyceezjach i popierajmy tych tylko kandydatów, którzy idą na listę stronnictwa katolicko-ludowego. Nie wolno nam iść ze zdajcami ludu, wrogami Kościoła i religii.

Do tej pracy energicznej z wytrwałością i zaparciem się samego siebie, wzywa Was Zarząd Towarzystwa organistów dla Małopolski.

Również bezzwłocznie każdy z organistów obowiązany jest nadesłać na kosztą Zjazdu delegatów dekanalnych do Warszawy i na koszt utrzymania centralnego Zarządu najmniej po 1.000 Mkp., zaś również odpowiednią kwotę na cele z wyborami połączone. Kwoty te wysłać należy bezzwłocznie na ręce p. kol. Tomasza Flaszy, Kraków, ul. Kanonicza 11.

Za Zarząd Towarzystwa Organistów:

Jan Szybowski, Jan Zak, Tomasz Flasz,
Fr. Przysiał, Jakób Jamka.

Co pisze lud.

Pilžno.

Jest pewna granica! Notorycznie i epidemicznie kłamie „Piast” obecnie w swoich sprawozdaniach wiecowych. Dla przykładu przygwoździł muszę, że 11 września b. r. w Pilźnie nie było ani tysiąca uczestników wiecu Witosowego; jest więc bezczelnością grubszą pisać o czterech tysiącach z górą. To samo z wiecem w Łękach (pow. pilzn.) poprzednio. — Już zaś przekracza granice bezczelności informacja o żywotności P. S. L. w tutejszym powiecie, bo przecież sam Witos skarżył się właśnie 11-go września b. r., że powiat nasz zezedł na poważnie dalekie miejsce w organizacji Piastowej, choć przedtem przodował.

I kłamstwo prasowe winno trzymać się przyzwolitych granic.

Ka. Henryk Weryński.

Tuchów.

Szanowna Redakcjo!

„Lud Polski” na str. 5. Nru 8. zamieścił w artykule „Klerykalne łgarstwa” oświadczenie p. Michała Korzeniowskiego, naczelnika gminy Siemiechów, kwestionujące prawdziwość sprawozdania o mym wiecu w Siemiechowie, jakie pojawiło się w Ludzie Katolickim.

Ponieważ p. nacz. Korzeniowski w swem sprostowaniu zaczął mą osobę, do czego nie dałem mu najmniejszego powodu, uważam za swój obowiązek w imię prawdy naprowadzić: 1. że zgromadzenie wyborcze miało się odbyć na placu obok plebanji, a sam p. naczelnik Korzeniowski zaprosił nas do lokalu Urzędu gminnego; 2. jeśli wyraziłem się pochlebnie o jego zasługach dla szkoły w Siemiechowie, to uczyniłem to w mem przemówieniu już po wyborze przewodniczącego, księdza kanonika Ligaszewskiego, a więc nie w tym celu, aby skłonić p. Korzeniowskiego do obje-

cia przewodnictwa wiecu; 3. nie jest zgodnem z prawdą zapodanie p. Korzeniowskiego, by mi na wiecu votum zaufania nie uchwalono, natomiast prawdą jest, że za zgłoszonym przez księdza kanonika Ligaszewskiego wnioskiem o uchwalenie mi votum zaufania oświadczył się nawet sam p. Korzeniowski i wniosek ten poparł, poczem wniosek ten bez żadnego protestu uchwalono, za czem przemawia także okoliczność, że sam p. Korzeniowski przyznaje, że „zgromadzenie przyjęło moje sprawozdanie do wiadomości”.

4. Odnośnie do ostatniego ustępu oświadczenia zapowiadającego, że strony p. Korzeniowskiego walkę stronnictwu katolicko-ludowemu i izwalczanie jego listy, powołuję na świadków wszystkich innych uczestników wiecu mego w Siemiechowie. że p. naczelnik gminy Siemiechów Michał Korzeniowski jak mówi o sobie — od 20 lat wierny szermierz idei ludowej — postawił na innym wiecu rezolucję i domagał się dwukrotnie w dłuższem przemówieniu jej uchwalenia, aby z powodu obawy umieszczenia na liście P. S. L. niemiłego dlań kandydata „cała ludność” Siemiechowa nie oddała na tę listę P. S. L. ni jednego głosu. Rezolucję tę przeforsował mimo oświadczenia z mej strony, że do załatwienia zatargów partyjnych w P. S. L. stronnictwo katolicko-ludowe nie jest powołane i do nich nie chcę się mieszać.

Nidaleka przyszłość wykaże, czy pobożne życzenia zmiennego w swych doświadczeniach p. Michała Korzeniowskiego się ziszcą. Ja znam przysłowie: „Nie wszystkie głosy idą w niebiosy”.

Posel Dr Antoni Matakiewicz.

Polski sztandar.

Krwia naszą długo tyją żydy,
Niszczą i hańbią polski kraj,
Ale nie ścierpię tej ohydy,
Skończy się żydom w Polsce raj!

Musim tej hydrze urwać łeb,
Wzniesć sztandar Polski nad bóżnice,
Pomścić się ludu krzywd, nędz i łez,
Dać biednym pracę i chleb!
Drzyjcie jarmużki i jupice,
Bo waszych rządów idzie kres! (bis)

Ród bogobójczy, djable plemię
Chce nienawiścią zatrąć świat,
Chce rzezią szatnąć polską ziemię,
Chce by nam rządził krwawy kat!

Musim tej hydrze urwać łeb, (jak wyż.)

Hej! razem bracia chrześcijanie!
Z żydowskich czas się wyrwać rąk!
Niech Polska cała zmartwychwstanie!
Dość ludu krwi i łez i mąk!

Musim tej hydrze urwać łeb, (jak wyż.)

Tylko jedności nam potrzeba,
A padnie w proch bezbożny wróg,
Pomocy nie odmówią Nieba,
Bo naszym hasłem: Któż jak Bóg?

Musim tej hydrze urwać łeb, (jak wyż.)

Wszechwładztwo żydów już się wali,
Chwieje się ich wyzysku tron,
Nie będziemy na nich pracowali,
Nasz będzie pracy naszej plon!

Musim tej hydrze urwać łeb, (jak wyż.)

Precz z oszustami! precz z żydami,
Co sąsą w Polsce ludu krew!
Precz z czerwonymi ich sługami,
A stanem silni jako lew!

Musim tej hydrze urwać łeb, (jak wyż.)

NIEKRASICKI.

Głosujcie na listę

nr. 12.

KRONIKA.

Z powodu strejku drukarzy nie mogliśmy wydać 42. Nru „Ludu katolickiego”. W Krakowie nie wychodzą żadne gazety, oprócz socjalistycznych. Ufamy jednak, że już następny Nr wyjdzie regularnie.

Dla braku miejsca odkładamy dokładniejsze wiadomości z Polski i ze świata, oraz resztę nadesłanych nam korespondencji do następnego numeru.

Przy tej sposobności prosimy o łaskawe wyrównanie prenumeraty.

P. Stanisław Rymar, znany krętacz endecki, rzuca się w ostatnim numerze swego piśmka na p. Łubieńskiego za to, że prawdę o endekach powiedział. Zamiast argumentami, zasłania się p. Rymar sutanną ks. arcyb. Teodorowicza. To jednak dzisiaj w polityce p. Rymarze zamało! A co do ujadania endeckiego odpowiadamy znanem przysłowiem „wolno psu na pana szczekać”.

Otwarcie Sejmu śląskiego uroczyście nastąpiło 10 b. m. Odczytano telegram Naczelnika Państwa, następnie ułożono regulamin sejmowy.

Podwyżka podatku gruntowego. Minister skarbu wypracował projekt podatku gruntowego wyższego o 20 procent od obecnego.

ZBRODNICZA DZIAŁALNOŚĆ UKRAJNCÓW
Dnia 12 bm. w Lubaczawie policja aresztowała czterech akademików ukraińskich, którzy już dwukrotnie w okolicy Lubaczowa przecięli druty telegraficzne i telefoniczne na czarnocnej przestrzeni. Aresztowani zostali odstawieni do Lwowa. W tym czasie w Zimnej Wodzie aresztowano dwóch Ukraińców, jako sprawców przecięcia drutów telefonicznych i telegraficznych na linii Mszana—Zimna Woda.

BOLSZEWICKIE CYFRY W AUSTRII
Wedle urzędowego wykazu banku austro-węgierskiego z dnia 31 sierpnia br. nadwyżka banknotów wynosi 205 miliardów, 816 milionów. Ogólny obrót wynosi 1 biljon, 353 miljardy, 403 miliony 631 tysięcy.

JAK ŻYDZI W ROSJI TEPIĄ WIARĘ W CHRYSZTUSA.
Na kongresie unickim w Weleradzie na Morawie gdzie, jak wiadomo spoczywają prochy Apostołów, Słowian, św. Cyryla i Metodego opowiadał jeden z biskupów unickich ks. Bocian, że w szkołach rosyjskich, gdzie uczą zwykle żydzi każe dzieciom, które nie mają chleba taki żyd nauczyciel mówić pacierz i prosić Chrystusa o chleb. Gdy trzykrotnie pacierz zmówią i cud się nie stanie, powiada im żyd: Chrystus wam chleba nie dał, bo Chrystusa, ani w ogóle Boga niema a teraz zaśpiewajcie hymn bolszewicki. Gdy go dzieci zaśpiewają — żyd daje im chleb. — Tak niszczą wiarę żydzi. W podobny sposób dzieje się z obrazami cudownymi. Żydzi bolszewicy wzywają parafjan do cerkwi i gdy tłum się zgromadzi obrazy cudowne rzucają na ziemię, kopią je i bluźnią. Tym sposobem dowodzą muzykom, że obrazy nie są cudowne.

POKŁOSIE SOWIECKIEGO RAJU.
Według oficjalnych danych rządu moskiewskiego, ilość egzekucji, wykonanych w Rosji sowieckiej od grudnia 1917 r. wynosi 1,776.118 osób.

KOŚCIÓŁ ODDANY ŻYDOM.
Korespondent „Gazety Codziennej” donosi ze Skafy. W Berydyczowie bolszewicy aresztowali księdza — i po zupełnem obrabowaniu kościoła oddali go miejscowym żydom. Ci zaś na drugi dzień zamienili go na bożnicę, łamiąc, niszcząc i usuwając pozostałe w nim krzyże i posąжки. — Komentarze są zbędne.

DALSZE POGORSZENIE SIĘ STOSUNKÓW GOSPODARCZYCH W ROSJI.
A. W. podaje: Prasa sowiecka omawia dalsze pogorszenie się stosunków w zagłębiu donieckim oraz zagłębiach naftowych w Baku. Stałe zmniejszanie się produkcji wywołuje ucieczkę robotników na roboty rolne na wieś. Istnieje niebezpieczeństwo, że w miarę rozwoju rolnictwa będzie nośdłagać na wieś coraz więcej robotników z miast i ogłacać kopalnie i fabryki. Ponadto zagłębion naftowym w Baku zagraża klęska

niemożności zabezpieczenia żyków od zalania wodą.

Mimo dobrego urodzaju w wielu miejscowościach Rosji, głód prawdopodobnie się powieży. Ogólnie spodziewać się można około 10 milionów ludzi głodujących.

PORAŻKA ABSTYNETÓW W SZWECJI. Niedawno odbył się w Szwecji na mocy uchwały parlamentu, plebiscyt co do tego, czy ma być wprowadzony zupełny zakaz sprzedaży alkoholu tak jak w Stanach Zjednoczonych. O ile dotychczas wiadomo, większość głosów padła przeciw tej surowej abstynencji, mianowicie głosowały w ten sposób miasta (np. Sztokholm 22.025 głosów za zakazem 139.122 przeciw), gdy natomiast wieś były przeważnie za zakazem.

LUDNOŚĆ ROSJI. Ogłoszono niedawno rezultaty spisu ludności Rosji sowieckiej, dokonanego w roku 1920. Spis ten objął obok Rosji centralnej, również Ukrainę, Kaukaz i Syberję. Terytorjum Rosji wynosi obecnie 20 milionów 958.041 km. kwadr., czyli o 3,7% mniej, niż w roku 1914. W porównaniu do stanu przedwojennego ludność zmniejszyła się o 18%. Statystyka sowiecka nie uwzględnia ubytku ludności po dokonaniu spisu i skutkiem wojny domowej, epidemii, głodu i repatriacji, które zmniejszyły ludność Rosji przeszło o 10 milionów głów. W roku 1914 na 1 km. kwadr. przypadało 6,47, a w roku 1920 — 6,28 mieszkańców.

BANKNOTY PO 500.000 KORON wyda w najbliższym czasie Bank austriacko-węg. — Jak donoszą o tem z Wiednia. Obecnie wydaje

tenże Bank banknoty kasowe (płatne na okaziciela) które opiewają na 1 milion lub 5 milionów koron austriackich, a które wycofane zostaną z obiegu po ukazaniu się banknotów półmilionowych.

DROŻYZNA W WIEDNIU. Od dnia 20 bm. jazda pojedyncza najcięższą koleją elektryczną w Wiedniu kosztować będzie 170 kor. abonament zaś miesięczny dzienników kosztuje 82 tysięcy koron. Pojedynczy numer rannego kosztuje 1200 koron, wieczorny 800, a numer niedzielny albo świąteczny 1400 koron.

ORGA DROŻYZNY W AUSTRII szaleje w dalszym ciągu. Skutkiem tego rząd austriacki musiał znów podnieść opłaty pocztowe. Wynoszą one, począwszy od 18 b. m.: od listu miejscowego 160 koron, od zamięscowego (a także od listu do Niemiec, Gdańska i Kłajpedy) 200 koron, od listu do Rumunii, Czechosłowacji, Węgier i Włoch 480 koron, od listu do innych krajów, a więc i do Polski, 600 kor. Karty pocztowe w tym samym porządku kosztują: 100, 280 i 360 koron.

KORONY AUSTRIACKIE JAKO KARTY WSTĘPU. W miasteczku węgierskim Hradieje miejscowa partja komunistyczna urządziła ubiegłej niedzieli festyn, na który kartami wstępu były jednokoronówki austriackie z odpowiednim napisem, wydrukowanym stampila. Interpelowany w tej sprawie komitet festynu wyjaśnił, że druk 100 kart wstępu kosztowałby około 50 koron czeskosłowackich, podczas gdy za 1 koronę czesko-słowacką nabyto tę samą ilość pojedynczych koron austriackich, których użyto jako kart wstępu.

EKSCELSARZ WILHELM ZENI SIĘ. „Telegraphen Comp.“ donosi o zaręczynach byłego cesarza Wilhelma: Pełnomocnik byłego cesarza Wilhelma Berg, potwierdził, że b. cesarz zdecydował się wejść w związek małżeński i prawdopodobnie w listopadzie b. r. poślubi kężnę Schoenaich Karolath. W sprawie tej donosi „Localanzeiger“, że planowanym było dopiero w październiku ogłoszenie zaręczyn Wilhelma, ale przez niedyskrecję sprawa wyszła na jaw.

TELEFON BEZ DRUTU. Inżynier Rosenbaum omawiał w tych dniach w Lipsku wydziale techniczno-fizycznym sensacyjną wynalazek telefonu bez drutu w podziach kolejowych. Próby poczynione na linii Berlin—Hamburg, dały doskonałe wyniki. Wynalazek ten umożliwi w przyszłości podróżującym w czasie jazdy pociągiem prowadzenie rozmowy nawet z najbardziej odległymi miastami.

Giełda pieniężna

Giełda pieniężna z dnia 12 października b. r.: Dolary 9.500. — Franki franc. 700. — Czecho-słow. 200. — Korony austr. 14 fen. Marki niem. 4.

Giełda zbożowa.

Giełda zbożowa. Za 100 kg.: Żyto 20.000, pszenica 34.000, owies 21.000, ziemniaki 4.100.

Za dział ogłoszeń Redakcja nie przyjmuje odpowiedzialności.

UNIEWAŻNIAM skradzioną tymczasowo zaświadczenie demobilizacyjne, na nazwisko — Bartuła Wojciech, ur. 1899 w Smykowie Małym, pow. Dąbrowa, wystawione przez P. K. U. w Tarnowie. L. 411

Kilka słów prawdy O Księżach.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Administracja „Ludu Katolickiego“ wysyła za poprzednim nadesłaniem 200 mk. i 50 mk. za porto.

DOM ROLNICZY

Zastępstwo Prostejowskiej Fabryki Maszyn Rolniczych

F. WICHTERLEGO

NOWY SĄCZ — ul. Hoffmanowej L. 1.

naprzeciw sądu

poleca: Kieraty kryte i 2 konne Wichterlego Z. i Młocarnie kieratowe z wytrzymałymi i siem na kółkach przewozowych, słynne i M. R. 18; Wichterlego, Młocarnie ręczne L. M. K. Wichterlego. — Przystawki uniwersalne. — Kompletnie garnitury młocarniane z pasami skórzanymi Wichterlego. — Miłki do czyszczenia zboża krajowe. — Sieczkarnie ręczne i kieratowe.

UWAGA: Cenników nie wysyłamy, zaraz zamówić zadatkować, bo zapasy na wyczerpaniu.

Oltarze,

feretrony, stacje drogi krzyżowej, oraz wszelkie odnowienia i przeróbki, wykonuje stylowo najtaniej, znana firma rzeźbiarsko pozłotnicza

STANISŁAWA BRUDNEGO

w TARNOWIE, NOWY ŚWIAT.

WAŻNE DLA PP. ROLNIKÓW!

Piaszczysta i nieurodzajna ziemia daje potrójne zbiory, jeśli w jesieni zasilą rolnicy swoją glebę

Nawozem roślinnym,

zawierającym około 60% soli potasowej i soli chilijskiej (jest to zgęszczona masa, podobna do świeżego sera), która czyni ziemię zawsze tłustą i orzeźwiającą.

Za 1 kilo . . . 100 Marek.

Na morg, dobrze zasilony, potrzeba 10 kilo. Wysyłka odwrotna w skrzyniach około 80 kg.

Laboratorium chemiczne

B. Pawuleki — Sambor, Małopolska.

ŻYWOTY ŚWIĘTYCH PAŃSKICH,

wielkie dzieło O. Grozesa, artystycznie wykonane, z kolorowymi obrazami (32×28 cm., 4 1/2 kg. wagi), bez opakowania, w ozdobnej oprawie cena 16.500 Mk. — Ks. C. Fouard: Żywot Pana naszego Jezusa Chrystusa, 2 tomy, ill., 6.000 Mk. — Ks. Hatler: Chleb duchowy, 8 tomów, 10.000 Mk. — Ks. Reiners: Chleb Żywota, 8 tomów, 12.500 Mk. — Baczynski: Dzieje Polski, 2 duże tomy, 12.800 Mk. — Chłędowski: Rzym, wielki format, 18.000 Mk. — Wyżej podane książki są ilustrowane w bardzo pięknej oprawie i każda z nich zajmuje 32×28 cm. i 4—8 kg. wagi bez opakowania. — Wszelkie śpiewniki kościelne i narodowe, słowniki i samouczki wszelkich języków, wielkie i małe mapy Polski, portrety i t. p. do nabycia. Katalog książek za darmo wysyła Księgarnia Jana Mackowa, Rożniatów (Małopolska).

GLEBA DOM HANDLOWO — ROLNICZY —
Kraków, ul. Długa 3, tel. L. 1323
Generalna reprezentacja fabryki maszyn rolniczych

TRZEBINIA T. A.

poleca:
młocarnie, młocarnie, wialnie, przystawki, kieraty, oraz wszelkie inne maszyny rolnicze. — Sprzedaż wszelkich nawozów sztucznych.

ZGUBIONE w Tuchowie dokumenta asenterunkowa Józefa Parata z Góbczyny unieważnia się. L. 412.

NA CHWAŁĘ BOŻĄ

Modlitewnik dla młodzieży. Wydanie drugie. str. 256, w ładnej oprawie 700 Mk

MODLITEWNIK PARAFIALNY

str. 512, opr. 600 i 800 Mk

CHWALCIE PANA

(śpiewnik bez nut) str. 384, opr. 550 i 750 Mk

Przesyłka pocztowa 80 Mk. Przy zamówieniach ponad 10 egzempl. dajemy 20% opustu.

Wysyła:

Biblioteka Religijna

Lwów, Plac Kapitulny L. 7.

Przedsiębiorstwo elektrotechniczne

BRONISŁAW OPALINSKI

KRAKÓW — Kleparz ul. Krzywa L. 5.

poleca się do wykonania każdego rozmiaru

instalacji elektrycznych

oświetlenia, motorów, telefonów, sygnalizacji i t. p. oraz kompletnych elektroinżynierów dla miasteczek dworów, fabryk, pałaców, hoteli, wili, i t. p. Naprawa i nawijanie przepalonych motorów.

Nawozy sztuczne

prawdziwa tomasynę marki „Gwiazda“, żutle Martina, superfosfat i inne nawozy sztuczne — dostarcza wagonowo szybko

firma hurtowna

JAN BODUCH

ŻYWIEC, Małopolska Rynek L. 127.

Na wszelkie zapytania należy dołączyć znaczek pocztowy na 50 marek.

12

12

12

12

12

12

12

12

12

12

12

12

